

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.693/2020/8.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Molnár Ferencné dr., előadó bíró
Dr. Bartkó Levente, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2021. február 10.

Az ügy tárgya: emberölés büntette

Terhelt(ek): terhelt

Első fok: Székesfehérvári Törvényszék, 11.B.9/2019/20., ítélet,
tárgyalás, 2019. július 3.

Másodfok: Győri Ítéltábla, Bf.III.85/2019/5., ítélet,
nyilvános ülés, 2019. november 27.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az emberölés büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Székesfehérvári Törvényszék 11.B.9/2019/20. számú és a Győri Ítéltábla Bf.III.85/2019/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Székesfehérvári Törvényszék a 2019. július 3. napján meghozott 11.B.9/2019/20. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki előre kitervelten, nyereségvágyból elkövetett emberölés büntetében [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont és b) pont]. Ezért a terheltet életfogytig tartó, fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy legkorábban 25 év elteltével bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt tárgyakról és a bűnügyi költség viseléséről.
- [2] Védelmi fellebbezés alapján eljárva a Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2019. november 27. napján jogerős Bf.III.85/2019/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét annyiban

változtatta meg, hogy a bűncselekmény megnevezését emberölés büntetvére helyesbítette, módosította a bűnjelekkel kapcsolatos rendelkezést, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] Az eljáró bíróság által megállapított tényállás lényege a következő.

A sértett több mint 30 éve élt házasságban a terhelttel a családi házában, melyet közösen építettek, és az közös tulajdonban is volt. A sértett életét hétköznapi módon munkával, és hobbijának élve töltötte, elégedetten készült nyugdíjas éveire. A terhelt szívesen járt volna társaságba szórakozni, míg a sértett zárkózott volt, így a terhelt egyre elégedetlenebb volt házasságával, örömtelennek érezte. A terhelt ezért változtatott életmódján, sportolni kezdett, fogyókúrázott, majd 2014-től társskereső oldalakon keresztül férfiakkal ismerkedett, akikkel rövidebb-hosszabb kapcsolatot is létesített.

Ennek során, 2018 márciusában ismerte meg a nála 20 évvel fiatalabb egyéb természetes személyt, akivel közelebbi kapcsolatba került, rövid időn belül pedig már közösen képzeltek el jövőjüket. A terhelt jelezte férjének, hogy el akar tőle válni, mindenáron azt akarta elérni, hogy férje költözzön el a közös házukból, mivel ő ott tervezte további életét az egyéb természetes személlyel. A terheltnek - bár lehetősége lett volna akár egyedül, akár az egyéb természetes személlyel - nem volt szándékában elhagyni az ingatlant, a házat mindenképpen magának akarta. 2018 márciusától május végéig több alkalommal megpróbálta a férjét rávenni, hogy váljanak el, és a sértett költözzön el a házból, azonban erre a sértett nem volt hajlandó. Miután a terhelt előtt nyilvánvalóvá vált, hogy férje önszántából nem fog elköltözni, ezért elhatározta, hogy férjét gyógyszer-túladagolással megöli.

A terhelt rendszeresen használta a Coviogal nevű pulzusszabályozót és a vércukorszintet stimuláló Velmetia nevű gyógyszereket, melyek felhasználásával akarta tettét elkövetni. 2018. április elején, mielőtt egy rendezvényre elutazott, mintegy 20 darabot adott be ezekből a gyógyszerekből a sértettnek azt állítva, hogy azok vitaminok. A sértett megbízott a terheltben, ezért a gyógyszereket bevette. A gyógyszerektől a sértettnek tévképzetei lettek, azonban súlyosabb következménye a gyógyszerek bevitelének nem lett. A szükségtelenül kapott vérnyomásra ható gyógyszerek miatt később azonban a sértett egészségi állapota romlani kezdett. 2018. április 15. napján rosszul lett, kórházba szállították, ahol kivizsgálták és magas vérnyomást állapítottak meg nála, melyre a háziorvos szintén gyógyszereket rendelt számára. A sértett nem volt rendszeres gyógyszerfogyasztó, kezelésre szoruló magas vérnyomása azonban nem volt.

Néhány hét elteltével a terhelt ismét adott a gyógyszereiből a sértettnek, szintén körülbelül 20 darabot, a sértett ezeket bevette, mivel a terhelt ismét azt állította, hogy azok vitaminok. A sértett ezektől ismét zavart állapotba került, súlyosabb következménye ennek azonban most sem lett. A terhelt egyidejűleg egyre idegesebb és kétségbeesettebb lett, mivel június 1. napjáig meg kellett szabadulnia a férjétől, hogy az egyéb természetes személy oda költözhessen.

Ezért a terhelt elhatározta, hogy mivel a gyógyszerek nem hozták a számára kívánt eredményt, módszert vált. 2018. május 31. napján szexuális együttlétet ígérve rávette a sértettet arra, hogy fürödjön meg. A terve az volt, hogy gyógyszerekkel elkábítja a sértettet, majd a kádban vízbe fojtja. Ennek érdekében 16 óra körül beadott a sértettnek 5 darab Zolpidem altatót azzal, hogy azok vitaminok, majd beültette a kádba és további 5 darab altatót adott be neki, mivel az első öt tabletta hatástalannak bizonyult. A terhelt a sértettet megpróbálta a víz alá nyomni, de nem járt sikerrel, mivel nem bírt a sértett testi erejével. A sértett közben meg is kérdezte tőle, hogy miféle játék ez, ezért a terhelt elállt a szándékától.

Ezt követően új elhatározásra jutott, korábban az interneten már utánanézett, hogy a kálium egy olyan szer, mely szívleállást, így biztosan halált okoz nagyobb mennyiségben, másrészt pedig a halál után kimutathatatlan, így megmenekülhet a felelősségre vonás elől.

A kálium, annak hiányának kezelésére szolgáló szer, napi adagja 3-6 tabletta, egyszerre maximum 2 tabletta alkalmazható. A terhelt ezt követően ismerősénél jelentkezett, aki egy patikában dolgozott, és aki a terhelt kérésére abban a hitben, hogy arra a terheltnek vízajtó mellé van szüksége, 2018.

június 1-jén szabálytalanul, vény nélkül kiadott neki 7 doboz, dobozonként 30 darab, összesen 210 darab Kálium-R tablettát, amely 3 havi adagnak felelt meg.

A terhelt ezt követően a lakására ment, ahol körülbelül 15 óra 30 perctől a sértettnek nagy mennyiségű amlodipin hatóanyagot tartalmazó Vidonorm, bizoprolol tartalmú Coviogal és Zolpidem nevű és hatóanyag-tartalmú altatótablettát adott be azzal, hogy azok vitaminok. A sértett továbbra is megbízott a terheltben, ezért a gyógyszereket bevette.

A bevett gyógyszerek hatására a sértett tudatzavart, befolyásolható, irányítható állapotba került. E zavart állapotát kihasználva a terhelt a sértettnek legalább 75 darab Kálium-R tablettát adott be.

Ezt követően a terhelt 17 óra 30 perc körüli időben a férjét magára hagyva elment dolgozni, lakásukra már csak másnap, 2018. június 2. napján, 6 óra körül érkezett vissza, ahol a sértettet már holtan találta.

A sértett halála keringés összeomlása és szívmegállás miatt, a terhelt által neki beadott gyógyszerek túladagolása következtében, a kálium tabletták bevételeét követően legfeljebb egy órán belül, 2018. június 1. napján 18 és 19 óra között következett be.

A kálium esetében már 4-5 tablettá egyszeri bevétele alkalmas volt a halálos eredményű szívritmuszavar előidézéséhez, ezen túlmenően az amlodipin hatóanyagból a terápiás mennyiség 17-szerese - miközben e mennyiség ötszöröse már toxikus -, a bizoprololnál a terápiás tartomány 15-szöröse - miközben a toxikus mennyiség már másfélszeres - volt kimutatható, a Zolpidem esetében pedig a terápiás mennyiség felső határának megfelelő mennyiségű hatóanyag volt a sértett szervezetében.

II.

- [4] A bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt - a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára, és az (1) bekezdés b) pont ba) alpontjára alapítottan - elsődlegesen a megtámadott határozat megváltoztatása, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezése, és új eljárás lefolytatása érdekében.
- [5] Indokai szerint a terheltnek ölési szándéka nem volt, legfeljebb el akarta kábítani a sértettet. A terhelt, ha korábban adott is gyógyszert a sértettnek, azt azért tette, mert így már a sértett beleegyezett a válásba. Annak valósnak való elfogadása mellett is, hogy a terhelt megpróbálta a sértettet vízbe fojtani, álláspontja szerint attól elállt, ezért ölési szándékának hiányára vonható következtetés. Az indítványozó kifejtette az életveszélyt okozó testi sértés megállapíthatóságának szempontjait, és a halált okozó testi sértésről való elhatárolásra vonatkozó érveit. Utalt arra, hogy az ügyben szereplő tanúk vallomásai alapján nem vonható következtetés a terhelt ölési szándékára, és azt nem igazolja az sem, hogy a terhelt segítségnyújtás nélkül hagyta a sértettet a lakásban. Hivatkozott az igazságügyi orvosszakértői vélemény azon megállapítására, miszerint a sértett halála az időben történő orvosi ellátása esetén nem következett volna be, valamint arra, hogy a terheltnek szaktudás hiányában nem kellett tudnia a gyógyszerek halált eredményező hatásáról.
- [6] Az indítványozó kifogásolta, hogy az eljáró bíróság a terhelt nyomozás során első ízben tett beismerő vallomásra alapította a tényállást, pedig a terhelt ekkor még férje halála miatti nyugtató hatása alatt állt. Hivatkozott arra, hogy akkori kirendelt védőjétől a megfelelő felvilágosítást nem kapta meg, és a bíróság figyelmen kívül hagyta a terhelt zárkatársai javaslatára tett későbbi írásbeli vallomását, melynek tartalma korábbi vallomásával ellentétes. Álláspontja szerint a terhelt poligráfos vizsgálata is szükséges lett volna a nyomozás során, ezért a tényállás teljes körű felderítése elmaradt. Utalt arra, hogy a sértett többször is megmagyarázhatatlanul viselkedett, nem emlékezett dolgokra, ezek azonban nem hozhatók kétséget kizáróan azzal okozati összefüggésbe, hogy a terhelt a sértettnek gyógyszert adott volna. A cselekmény minősítését illetően az előre kiterveltség kapcsán kifogásolta, hogy ennek megállapítása alapjául is kizárólag a terhelt első ízben tett beismerő vallomása szolgált, azonban kétséget kizáróan a sértett hosszabb időn keresztül történő

begyógyszerezésére nem lehet következtetni. Mindezek alapján elsődlegesen a megtámadott határozat megváltoztatását, másodlagosan az eljárás megismétlését indítványozta.

- [7] A Legfőbb Ügyészség BF.710/2020/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.

Az ügyészi álláspont szerint az irányadó tényállás alapján a terhelt ölési szánékára vont következtetés helytálló, a terhelt elkövetéskori tudata a halál bekövetkezésének lehetőségét nem csupán átfogta, hanem azt a terhelt kívánta is. A tényállás alapján az is megállapítható, hogy a terhelt az ölési cselekmény végrehajtási módját, annak időpontját is átgondolta, erre vonatkozóan terve vagylagos volt, így az emberölés büntettének előre kitervelten történő minősítő körülménye megállapítása is törvényes.

- [8] Az ügyész hivatkozott arra, hogy a terhelt 2018 márciusa után több alkalommal próbálta rávenni a sértettet arra, hogy váljanak el, költözzön el az általuk közösen lakott lakásból, és amint arra az eljáró bíróság rámutatott, a terheltnek célja is volt a férje megölésével, mert nem egyszerűen csak a válását szerette volna így módon megoldani, hanem a sértett halála révén juthatott volna hozzá a vagyonhoz, illetve annak leglényegesebb eleméhez, a családi házhoz, melyre az elképzelt jövőbeni életében szüksége volt. Erre figyelemmel a nyereségvágyból történt elkövetés megállapítása is törvényes.

Az ügyész utalt arra, hogy az indítványnak az irányadó tényállás megalapozottságát, a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét kifogásoló része felülvizsgálat tárgya nem lehet, ezért az indítvány e részében törvényben kizárt.

Mindezek alapján a megtámadott határozat helybenhagyását indítványozta.

- [9] A Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében a védő kifejtette, hogy a bíróság a tényállást kellően nem derítette fel, a sértett közvetlen közelében feltalált gyógyszer alapján okkal feltételezhető, hogy azokat saját maga vette be; eközben pedig a terhelt már a közelében sem volt, mivel dolgozott, így nem róható fel neki, hogy ő adta volna be a gyógyszereket. Egyebekben a felülvizsgálati indítványában foglaltakat változatlanul fenntartotta.

III.

- [10] A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

- [11] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozattal szembeni jogi - és nem pedig ténybeli - kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

- [12] Kétségtelen, hogy a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor; a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja pedig lehetővé teszi a felülvizsgálatot, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályainak megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.

- [13] A Be. 659. § (1) bekezdéséből következően a jogkövetkeztetések - így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

- [14] Nem sértett törvényt az eljáró bíróság, amikor a terhelt bűnösségét emberölés büntettében [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés] megállapította.

- [15] A Btk. 160. § (1) bekezdése szerint, aki mást megöl, büntetett követ el.

- [16] A (2) bekezdés alapján a bűncselekmény súlyosabban büntetendő, ha az emberölést

a) előre kitervelten,

b) nyereségvágyból,

c) aljas indokból vagy célból követik el.

- [17] Kétségtelen, hogy az emberölés nyitott törvényi tényállás, megállapításához az alanyi oldal

hiánytalan megvalósulása, az elkövetői magatartás és az eredmény között okozati összefüggés fennállása szükséges.

- [18] Felülvizsgálatban a felülbírálatnak egyaránt tárgya a tényállásszerűség és a bűnösség kérdése.
- [19] A tényállásszerűség az úgynevezett tárgyi okozatosság, a bűnösség pedig az úgynevezett alanyi okozatosság. A kettő együtt adja ki, hogy az elkövető tehet arról, amit a terhére róttak, amivel vádolják, mert van olyan külvilágbeli magatartása (viselkedése), ami a büntetőtörvényi tényállás szerint elkövetői magatartás (mint szükséges ismerv a tárgyi oldalon); és mert tehet az ilyen magatartás tanúsításáról. Ez utóbbi az anyagi jogi bűnösség elengedhetetlen alapja, ami az alany tudati/gondolati világával függ össze (és mint ilyen, szükséges ismerv az alanyi oldalon). A bűncselekmény hiánya pedig ezek hiányát jelenti.
- [20] Az indítvány valójában a megállapított tényekből való jogkövetkeztetés helyességét vitatja. Ennek kapcsán a Kúria rámutat a következőkre.
- [21] Az elkövető tudatának tartalma törvényi tényállási elem, az úgynevezett alanyi okozatosság: a tárgyi oldal elemeinek (elkövetési magatartás, eredmény stb.) külvilágban való megnyilvánulása, ténybelisége, és az elkövető ahhoz való akarati viszonyulása.
- [22] Ez a viszonyulás az elkövetőn belüli, külvilágtól elzárt. Ezért az elkövetési magatartásról (eredményről) való, a tudatban előzetesen, illetve egyidejűleg meglévő képzet mindig csak valamely, külvilágban megjelenő, illetve fizikai mérhető tényből következtetéssel ragadható meg, s mint ilyen, ténykérdés. Ebből a szándékosságra, gondatlanságra, illetve annak mikéntjére, s a bűnösségre vont következtetés jogi értékelés, ami jogkérdés.
- [23] A tudati - és más tények - megállapításától el kell különíteni a megállapított tények jogi értékelését, ami a valónak már elfogadott fizikai és tudati tényeknek a jogi normával történő egybevetése, a törvény szövegének való megfeleltetése. Ennek eredménye pedig már jogi fogalmak formájában jelenik meg. A kettő közti kapcsolatot az teremti meg, hogy ha az irányadó tényállás valamelyik külvilágból megjelenő tényt és abból vont ténybeli következtetést egyaránt rögzíti, és utóbbi helyes, akkor a jogi értékelésnek, s ekként a törvényi tényállás adott eleme megállapításának alapja van.
- [24] Jelen ügyben pedig ez a helyzet.
- [25] Az irányadó tényállás ugyanis egyértelműen rögzíti, hogy
 - miután nyilvánvalóvá vált a terhelt előtt, hogy férje önszántából nem fog elköltözni a közös házból, ezért elhatározta, hogy férjét gyógyszer-túladagolással megöli.
 - A terhelt két alkalommal, 2018. április elején és végén az általa használt pulzusszabályozó és vércukorszintet szabályozó gyógyszerekből nagy mennyiséget, 20 darabot adott be a sértettnek azt állítva, hogy azok vitaminok.
 - Miután az egyébként nem rendszeres gyógyszerfogyasztó, kezelésre nem szoruló sértett esetében a gyógyszerek bevitelének súlyosabb következménye - tudatzavart állapotot kivéve - nem lett, a terhelt elhatározta, hogy módszert vált, mivel a gyógyszerek nem hozták számára a kívánt eredményt.
 - Ezt követően szexuális együttlétet ígérve rávette a sértettet arra, hogy fürödjön meg, terve az volt, hogy elkábítja és vízbe fojtja, ennek érdekében 5 darab altatót adott be neki, megpróbálta a víz alá nyomni, de nem bírta a sértett testi erejével.
 - Tájékozódott a kálium hatásáról, illetve arról, hogy annak nagyobb mennyiségben történő beszédese biztosan halált okoz, illetve halál utáni kimutathatatlansága a felelősségre vonás alól mentesítheti.
 - 2018. június 1. napján (egy nappal a vízbe fojtás sikertelen eseményét követően) a terápiás mennyiség 17-szeresét tartalmazó Vidonorm, a terápiás mennyiség 15-szörösét tartalmazó Coviogal és Zolpidem nevű altató tablettát adott be a sértett befolyásolhatósága, elkábítása érdekében, majd ezt követően legalább 75 darab Kálium-R tablettát adott be a sértettnek.
 - Ezt követően a sértettet magára hagyta, dolgozni ment és csaknem egy nappal később ment haza.
 - A sértett halála keringés összeomlása és szívmegállás miatt, a terhelt által neki beadott

gyógyszerek túladagolása következtében, a kálium tabletták bevitelét követően legfeljebb egy órán belül bekövetkezett.

- [26] E tények alapján egyértelmű következtetés vonható le arra nézve, hogy a terhelt magatartása és a sértett halála között okozati összefüggés megállapítható, a terhelt nem csupán belenyugodott a sértett halála bekövetkezésének lehetőségébe, hanem azt kívánva, egyenes szándékkal cselekedett [Btk. 7. § (1) bekezdés].
- [27] E terhelti szándék határozott, eltökélt volt, a kívánt eredmény elérése érdekében a terhelt a lehetséges módszereket változtatva, egyre hatékonyabbra cserélte, e szándék tehát nem csupán egyenes, hanem kitartó is volt.
- [28] Az alanyi és tárgyi tényezők vizsgálatának ugyanakkor az emberölés minősített esetei szempontjából is jelentősége van.
- [29] Nem tévedett az eljáró bíróság, amikor a terhelt cselekményét előre kitervelten elkövetettnek minősítette [Btk. 160. § (2) bekezdés a) pont].
- [30] A 3/2012. BJE határozatban kifejtett szempontok alapján az emberölés előre kitervelten történő elkövetése feltételezi, hogy az elkövető az ölési cselekmény véghezvitelének helyét, idejét és módját átgondolja, a végrehajtást akadályozó vagy segítő tényezőket felmérje, és a lényeges előkészületi, elkövetési és az elkövetés utáni mozzanatokot figyelembe vegye.
- [31] Az előre kiterveltséget a tervszerű és céltudatos magatartás jellemzi. Ez az ölési cselekmény részleteinek átgondolását, viszonylag hosszabb időn át történő fontolgatását, a cselekmény elkövetési szakaszainak megfelelő mozzanatok mérlegelését jelenti. Nem feltétel azonban az említett tényezők együttes fennállása.
- [32] Az ölésre irányuló céltudatos törekvés az egyenes szándék meglétét tételezi fel. Az előre kitervelten elkövetés megállapítása kizárt, ha az elkövető ölési szándéka eshetőleges.
- [33] Nem zárja ki viszont ezt a minősítést a vagylagos terv, végrehajtási mód kialakítása. Nem szükséges az, hogy az elkövető valamennyi lehetőséget pontosan számításba vegyen, és teljes bizonyossággal, határozottsággal alakítsa ki a véghezvitel tervét. A tervszerűség megállapítható már akkor is, ha tudatilag döntő vonásaiban gondolja át, alakítja ki a végrehajtási módot.
- [34] Az előre kiterveltségnek nélkülözhetetlen feltétele a cselekmény elkövetésére indító és az ez ellen szóló motívumoknak az elkövető tudatában lejátszódó küzdelme, a céltudatos és tervszerű elkövetés mérlegelése, megfontolása. Mindezekhez bizonyos idő szükséges. Az emberölésre irányuló szándék kialakulásának és fejlődésének feltárása ezért a súlyosabb minősítés megállapításának fontos része. Nem lehet szó előre kitervelt elkövetésről, ha az elhatározást rövid időn belül követi a véghezvitel megkezdése.
- [35] A véghezvitel módjából visszamenőleg is következtetés vonható az előre kiterveltségre. Alapul szolgálhat - egyebek mellett - az előre kiterveltségre való következtetésre az is, ha az elkövető a véghezvitel után a cselekmény tényleges körülményeinek megállapítását megnehezítő, a felderítést tévútra vezetni alkalmas magatartást tanúsít.
- [36] Ehhez képest az előre kitervelten elkövetés - ami árnyalatnyi, de lényeges különbség a megelőző szabályozás szerinti előre kitervelt módon elkövetéstől - nem csupán tervszerűségi, gyakorlati; hanem tudati, szándékoldali vizsgálatot is igényel.
- [37] Ennek elemei, hogy
 - az ölési szándék megvan, az ölési tudat adott, és az lesz céltudatos, ami a véghezvitelig tartó eltökélt magatartásba torkollik;
 - ehhez képest már nincs vívódás, latolgatás; az ölési tudat már nem csupán indító, hanem célképzet (ami azonban lehet spekulatív) is;
 - a kezdő és végpont között - az ölési alapszándék kialakulásától a véghezvitelig terjedő időszakban
 - a terhelti magatartás célt követő;
 - és a köztes idő legalább annyi, hogy nem lehet rögtönösnek tekinteni a végrehajtást.
- [38] Előre kiterveltség esetén megvan az ölési alapszándék, ami eltökéltséggé válik, s ezzel

összefüggésben a véghezvitel biztonsága, eredményessége is jelentőséget kap.

- [39] Az emberölést elkövető nem akar hibázni; az előre kitervelten elkövető ezért tesz is.
- [40] A fentieket összegezve: az előre kiterveltség nem az ölési szándék átgondolását, hanem annál többet: a véghezvitel előre gondolasát jelenti, miáltal viszont az ölési szándék eltökéltté válik, és éppen ebben van a veszélyessége (EBH 2013.B.7.).
- [41] Jelen ügyben az irányadó tényállás alapján mindez maradéktalanul megállapítható.
- [42] A tényállásról kitűnően miután a terhelt felmérte, hogy a sértettet a közös családi házból való elköltöztetésre rábírnai nem tudja, ugyanakkor kizárólag a sértett halála révén juthatott volna hozzá a családi ház kizárólagos birtoklásához, melyre elképzelt jövőbeli életéhez szüksége volt, ezért elhatározta, hogy megöli a sértettet. Elhatározását hideg számítás jellemezte, melynek során az elkövetést könnyítő körülményeket számba vette, így azt is, hogy a sértett lehetséges ellenállását milyen módon tudja a lehető legkönnyebben kiiktatni. Ölési szándéka nem csupán eltökélt, hanem kitartó is volt, ezt követte a végrehajtás, melynek során egyenes szándékkal cselekedett, és cselekedetét nyilvánvalóan az eredményképzet, a sértett halálának kívánása - mint általa egyetlen lehetségesnek vélt megoldás - indította.
- [43] Mindezen körülmény az előre kitervelten elkövetés mint minősítő körülmény megállapítására nyújt alapot.
- [44] A nyereségvágyból, illetve az aljas indokból vagy célból való elkövetés minősítő körülménye kapcsán a Kúria rámutat a következőkre.
- [45] Az aljas indokból, illetve célból való elkövetés esetén a motívum és a célzat erkölcsileg mélyen elítélendőségéből fakad e minősítő körülmény megállapíthatósága.
- [46] A bíróságnak azt kell vizsgálni, hogy az ölési szándék kialakításában - a társadalom erkölcsi normáival összefüggésben - milyen tényezők játszottak szerepet.
- [47] E minősítő körülmény is feltételezi
- az elkövetést megelőző történések részletes elemzését;
 - az elkövető sértetthez fűződő viszonyának vizsgálatát;
 - az indíték jellemző sajátosságainak feltárását.
- Az ölésre indító ok vagy cél viszonya kölcsönös, egybeesése gyakori, hiszen az ölésre irányuló akaratelhatározás azonos érzelm hatására alakulhat ki.
- [48] Jelen ügyben az eljáró bíróságok által megállapított tények a cselekmény indító okait is feltárták.
- [49] A terhelt vagyoni érdekei, igényei érvényesítésének kizárólagosságát, ez iránti eltökélt szándékát, (jövőbeli) vagyoni haszonszerzési célját az előzmények, és konkrét cselekvései is egyértelműen alátámasztják.
- [50] Amint azt az eljáró bíróság megállapította, a terheltnek célja volt a férje megölésével, mert nem egyszerűen csak a válását szerette volna így módon megoldani, hanem a sértett halála révén juthatott volna hozzá a vagyonhoz, illetve annak leglényegesebb eleméhez, a családi házhoz.
- [51] A cselekmény akkor minősült volna nyereségvágyból elkövetettnek, ha a terhelt cselekménye közvetlenül, az ölési cselekménnyel egyidejűleg irányult volna értékek megszerzésére. Jövőbeli, később bekövetkező vagyoni előny érdekében (életbiztosítás stb.) végrehajtott ölés aljas indokból elkövetettként értékelendő.
- [52] A kifejtettekkel következően a felrótt cselekmény törvényes minősítése a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja és c) pontja szerint minősülő - előre kitervelten, aljas indokból elkövetett - emberölés büntette.
- [53] A büntetés (illetve intézkedés) törvényessége esetében a felülvizsgálat oka a Btk. - adott büntetés kiszabása (intézkedés alkalmazása) anyagi jogi alapjára, valamint a nemére, mértékére vonatkozó - mérlegelést nem tűző rendelkezésének megszegése.
- [54] Konkrét ügyben a büntetés (intézkedés) anyagi jogi alapja
- részint a helyes minősítést meghatározó,
 - részint az adott büntetés kiszabására (intézkedés alkalmazására), valamint nemére, mértékére

vonatkozó anyagi jogi rendelkezés.

- [55] A terhelt esetében az előre kitervelten, aljas indokból elkövetett emberölés büntette miatt a törvény 10 évtől 20 évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés kiszabását teszi lehetővé.
- [56] A terhelttel szemben kiszabott életfogytig tartó, fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés - miként a közügyektől eltiltás mellékbüntetés - alkalmazása nem törvényt sértő.
- [57] Az indítvány kifogásolta az irányadó tényállás megalapozottságát, az eljáró bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét, a terhelti beismerő vallomás elfogadását, s ezen keresztül a bűnösség megállapítását, illetve tényálláson kívüli körülményekre hivatkozott.
- [58] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó. Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható.
- [59] Következésképpen a jogerős ítéleti tényállás támadása az eljáró bíróság mérlegelési tevékenységének kifogásolásán keresztül felülvizsgálati eljárásban eredményre nem vezethet.
- [60] A Kúria a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti olyan további felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, nem észlelt.
- [61] Ekként a Kúria a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

IV.

- [62] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [63] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2021. február 10.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Molnár Ferencné dr. s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő
BÉ